

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی و اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار و همچنین مشکلاتی که احیاناً در جریان مراجعه به شعب تأمین اجتماعی یا آن‌رو به‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتی‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن‌را در همین صفحه بخوانید. برای این منظور می‌توانید سوالات خود را از طریق ایمیل porsesh.11@gmail.com برای ما ارسال کنید و یا به آدرس دفتر نشریه که در شناسنامه صفحه آخر قید شده است، بفرستید.

• محمد حسین قشقای •
• کارشناس تأمین اجتماعی •

پوشش قوانین و مقررات کار و تأمین اجتماعی بر اشتغال و فعالیت‌های تولیدی و فنی یکی از مباحث مهم و کلیدی در این حوزه محسوب می‌شود. در هر مناسبات کاری اول باید نظام کاری، استخدامی و بیمه‌ای آن مشخص شود، زیرا در صورت مشخص نبودن مقررات حاکم بر آن، هرج‌ومرج و بی‌نظمی در این گونه روابط به وجود می‌آید و سیستم کاری دچار اختلال می‌شود. در این ارتباط در ایران قانون کار مصوب ۱۳۶۹، قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و قانون بیمه بیکاری، سه قانون مهم و پایه‌ای در حوزه اشتغال و فعالیت‌های تولیدی به شمار می‌روند.

■ قلمرو قانون کار

۱- طبق قانون کار مصوب ۱۳۶۹، کلیه کارفرمایان، کارگران، کارگاه‌ها، موسسات تولیدی، صنعتی، خدماتی و کشاورزی و همچنین کارآموزان تحت پوشش قانون کار هستند.
۲- افرادی که طبق مقررات قانون کار به خدمت دولت مشغول می‌شوند کارگر شناخته می‌شوند و با آنان طبق مقررات قانون کار رفتار خواهد شد. تشخیص مشاغل کارگری در وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی بر عهده سازمان امور اداری و استخدامی کشور است که در این ارتباط ۳۲ شغل کارگری اعلام شده است. سوی سازمان امور اداری و استخدامی کشور (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) از قبیل دوزنده، آرایشگر، رخت‌شویی و اطوکنش، نانوا، رنگ‌کار ساختمان، شیشه‌بر، حفار، تراشکار و... مورد احصا قرار گرفته و تحت پوشش قانون کار قرار گرفته‌اند.
۳- اشتغال کارمند دولت در غیر ساعات اداری در کارگاه بخش خصوصی مشمول قانون کار می‌شود و کارفرما موظف به پرداخت حقوق و مزایای استحقاقی کارگر موصوف براساس قانون کار و مقررات مربوط به آن است. البته با توجه به اینکه این گونه کارکنان مشمول صندوق بیمه پایه‌ای دیگری هستند، حق بیمه آنان به صندوق تأمین اجتماعی پرداخت نمی‌شود.

۴- کارگران شهرداری به غیر از شهرداری تهران تابع مقررات قانون کار هستند.

۵- کارکنان واحدهای تولیدی، صنعتی و خدماتی وابسته به نهادهای انقلابی و یا سایر موسسات که تولیدات غیر تسلیحاتی دارند، مشمول کلیه مقررات قانون کار خواهند بود.

۶- کلیه کارکنان دفاتر اسناد رسمی مشمول قانون کار می‌شوند.
۷- آموزگاران و معلمان رسمی آموزش و پرورش که در زمان فراغت از ساعات موظف خود، در مدارس غیرانتفاعی مشغول تدریس هستند، مشمول قانون کار هستند.

۸- کارکنان ایرانی شاغل در سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌های کشورهای خارجی مستقر در ایران، کارکنان ایرانی شاغل در نمایندگی‌های سازمان ملل متحد و دوایر زیرمجموعه آن (برنامه‌های عمرانی و صلح، صندوق کودکان و...) نیز مشمول قانون کار و مقررات تبعی آن هستند.

■ غیر مشمولین قانون کار

در مجموع می‌توان گفت به لحاظ عمومیت قانون کار، کلیه مواردی که مشمول مقررات خاص استخدامی نیستند تحت

مشاور آتی‌نو توضیح می‌دهد:

چه کسانی مشمول قانون کار و تأمین اجتماعی می‌شوند؟

کارگاه‌های خانوادگی از شمول قانون کار خارج‌اند (ماده ۱۸۸ قانون کار). در کارگاه‌های خانوادگی خویشاوندان نسبی درجه یک از طبقه اول شامل پدر، مادر و فرزندان کارفرماست

پوشش قانون کار قرار می‌گیرند.

۱- اشخاص مشمول قانون استخدام کشوری و لشکری یا سایر قوانین و مقررات خاص استخدامی.

۲- کارگاه‌های خانوادگی از شمول قانون کار خارج‌اند (ماده ۱۸۸ قانون کار). در کارگاه‌های خانوادگی خویشاوندان نسبی درجه یک از طبقه اول شامل پدر، مادر و فرزندان کارفرماست. یعنی انجام کار توسط کارفرما و خویشاوندان درجه یک او صورت پذیرد. در هر حال کارگاه‌های خانوادگی نیز مشمول مقررات ایمنی و بهداشت کار هستند و تحت پوشش قانون تأمین اجتماعی نیز قرار می‌گیرند. بر این اساس ورود بازرسان کار به کارگاه‌های خانوادگی منوط به اجازه کتبی دادستان محل است.

۳- کارگاه‌های کوچک از برخی از مواد قانون کار (مواد ۱۸۹ و ۱۹۰) خارج‌اند، البته در ماده ۱۹۱ به موقتی و استثنای بودن آن اشاره

شده است. این کارگاه‌ها از نظر بیمه نیز همچنان مشمول قانون تأمین اجتماعی هستند.

۴- کارخانجات و صنایعی که تولیدات تسلیحاتی دارند، از شمول قانون کار خارج و تابع مقررات خاص خود هستند.

۵- پیمانکاری: قرارداد پیمانکاری در صورت وجود شرایط خاص از شمول قانون کار خارج می‌شود. در قرارداد پیمانکاری تهیه ابزار کار به عهده پیمانکار است، چنانچه ابزار کار توسط کارفرما در اختیار کارگر گذاشته شود، چنین روابط کاری در چارچوب قانون کار قرار می‌گیرد. بنابراین صرف اینکه عنوان قراردادهای منعقد بین اشخاص، قرارداد پیمانکاری است، لزوماً به معنی خارج شدن رابطه قراردادی از حوزه شمول قانون کار نیست.

۶- کارکنان بقاع متبرکه که در آمد آن‌ها از محل نذورات و موقوفات و با عنوان کمک‌هزینه- تبرعاً- پرداخت می‌شود،

■ مشاهده می‌شود در برخی موارد اشخاص در کارگاه‌های متفاوتی مشغول به کارند. با توجه به اینکه در اغلب موارد این کارگاه‌ها مشمول قانون کار هستند، آیا برخورداری یک شخص از مزایای قانون کار در دو یا چند کارگاه مختلف قانوناً اشکالی ندارد؟

در قانون کار و مقررات مرتبط به آن برای اشتغال به کار افراد در بیش از یک واحد کارگاهی ممنوعیتی در نظر گرفته نشده است و به این لحاظ این قبیل کارگران در هر واحد به اعتبار کار انجام شده تحت پوشش قانون کار و مقررات مربوطه قرار

می‌گیرند و در هر کارگاه به نسبت ایام کارکرد و ساعات کار انجام شده از امتیازات متعلقه برخوردار می‌شود. ضمناً از لحاظ قانون تأمین اجتماعی نیز بیمه شدن کارگران در دو یا چند واحد کارگاهی مشمول قانون کار ایرادی ندارد، و کارفرمایان مربوط به هر کارگاه موظف‌اند حق بیمه را به شعب سازمان پرداخت کنند.

■ آیا کارگران خارجی شاغل در ایران نیز مشمول قانون کار هستند؟ در صورت تسری شمول مقررات قانون کار به آنان، آیا تفاوتی بین آن‌ها و کارگران

ایرانی به لحاظ استفاده از مزایا وجود دارد؟

کارگران خارجی دارای پروانه کار شاغل در ایران، که مشمول مقررات استخدامی دیگری نباشند، همانند کارگران شاغل ایرانی در مدت اعتبار پروانه کارشان مشمول قانون کار هستند و از مزایای مقرر در این قانون به‌جز مواردی که قانوناً مستثنا شده باشد (از قبیل بیمه بیکاری) برخوردار خواهند بود. اشتغال در کار اتباع بیگانه بدون داشتن پروانه کار معتبر ممنوعیت دارد و تخلف از آن موجب مجازات مقرر در ماده ۱۸۱ قانون کار است. کارکنان خارجی که دارای پروانه کار هستند، همچنین مشمول مقررات تأمین اجتماعی می‌شوند.

• شرح جدول شماره ۷۷ •
• طراح: حمیدرضا عبدالنور •

۴- تیر از کمان دررفته - پرده‌ری - ریشه

۵- فرانسه قدیم- ریشخند- برنده ایرلندی نوبل ادبیات ۱۹۲۳- مرد فاطمی تبار

۶- وسیله در بازی تیس و بدمیتون - خوردنی در دناک - توده کاه و گندم دروشده

۷- وسیله صاف کردن چروک پارچه - ترسو - مکارترین حیوان

۸- کشوری که در سال ۲۰۱۴ پنج برابر اروپایی‌ها با ایران تجارت کرد - از شهرهای مهم و بزرگ سواری‌ها - از صادرات پروتئین ایران

۹- واحد سنجش شدت انفجار بمب‌های اتمی - نخست - امتحان لباس

۱۰- دوستی - خودداری - عددی چهاررقمی

۱۱- یار مشهدی - شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی فعال در بخش اقتصادی کشور با سرمایه بیش از ۳۵ میلیارد تومان - نیروگاه شمالی

۱۲- راهزن

۱۳- حمله نظامی - از توابع چهارمحال و بختیاری - یادکردگی اقتصادی

۱۴- قطب تولید کالک سرخ در نزدیکی تبریز - پول رایج ژاپن - از مشاغل کارگری

۱۵- جایگاه اول بهترین کشورهای جهان در زمینه ارائه خدمات بهداشتی - از کشورهای مقصد توریسم پزشکی - فارسی باستان

دوم: پرستاران خانگی

افقی

۱- ۱۹ درصد جمعیت شاغلان کشور را در سال گذشته تشکیل می‌دادند

- از جمله کشورهای فراهم‌کننده بهترین خدمات برای سالمندان

۲- آدمی - بت جاهلیت - سند و اوراق - مخفف ساو

۳- به همراه «جف هرس» تنها بازیکنان انگلیسی هستند که در جام جهانی موفق به هت‌تریک شده‌اند - جای کوچ و رحلت - حرکتی در فوتبال

۴- میانجیگری - حافظه - نیم‌تنه

۵- یون دارای بار الکتریسیته منفی - دختر عرب - حرص و طمع

۶- دریای تازی - بیماری عفونی - این جهانی

۷- از آهنگ‌های موسیقی دستگاه شور و ماهور - جامه بلند قدیمی بی‌آستین - دورشونده

۸- از بیمارستان‌های ملکی سازمان تأمین اجتماعی که در آن بسیاری از عمل‌های جراحی پرهزینه رایگان است

۹- دنیا و آخرت - مباح و جایز - بی‌غش

۱۰- سازنده اسباب‌های برنجی و مفرغی - گرفتگی زبان - مدفن شاه عبدالعظیم حسنی

۱۱- سینمای سوخته آبادان - پیماننداری - گرز آهنی

۱۲- از انواع مسلسل - رسانندش کار رسانه است - همبازی لورل

۱۳- نادرستی- سرپرست تعدادی آشپز در یک موسسه- سردم‌نشین زورخانه

۱۴- سوز دل - موسسه حامی در برابر خسارت جانی و مالی - از درختان جنگلی - جرئت و شهامت

۱۵- نجات دادن - از پرافتخارترین مربیان و بازیکنان فوتبال ایران

عمودی

۱- باشگاه قه‌ها- یکی از بازیگران بازار انرژی دنیا در آینده - بیمه‌شده‌ای که بدون میل و اراده خود از محل کار خارج شده و آماده به کار باشد

۲- رویش و بالش - رفتن - جانب

۳- جشن پیوند زوجین - از سه رکن اقتصاد کشور ایران